

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

Innovation Leadership Of Administrators Affecting Academic
Administration Effectiveness Of Schools Under The Office Of
Lampang Primary Educational Service Area 1

พัชรา ภาพแสนหาญ

Patchara Phapsaenharn

สันติ บุรณะชาติ

Santi Buranachat

มหาวิทยาลัยพะเยา

University of Phayao

E-mail: 65204591@up.ac.th

Received: 18 April 2024; Revised: 23 December 2024; Accepted: 23 December 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (3) เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น กำหนดสัดส่วนตาม ขนาดของกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ใน ระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวแปร เช่น ด้านการสร้างองค์กรแห่ง นวัตกรรม เป็นต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้ร้อยละ 62.08 ดัง

สมการพยากรณ์ต่อไปนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = .939 + .309X_3 + .265X_2 + .150X_5 + .074X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = .396X_3 + .333X_2 + .204X_5 + .103X_1$.

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ประสิทธิผลการบริหารวิชาการ, เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

Abstract

This academic article aims to study 1) to study Innovative leadership of school administrator in the schools, under the office of Lampang Primary Educational Service Area 1, 2) to study the academic administration effectiveness of schools, under the office of Lampang Primary Educational Service Area 1, 3) to study the relationship between innovative leadership of school administrators and the academic administration effectiveness of schools under the office of Lampang Primary Educational Service Area 1 and 4) to create the prediction equation of innovative leadership of school administrators affecting the academic administration effectiveness of under the office of Lampang Primary Educational Service Area 1. The samples of this research were 332 samples in total. Determine the sample group from Calculation formula Taro Yamane to find the Stratified Random Sampling and proportion of sample from each educational institute and then do the specific sampling. The tools used in this research are 5 level of questionnaire, the statistic of data analysis consists of frequency distribution, percentage, average (mean), standard deviation, Pearson's coefficient analysis and the analysis step by step of multiple regression to design the predicted equation.

The results of this research were as follow : 1)The innovative leadership of school administrators of schools in Lampang Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level 2) The effectiveness of academic administration of schools under the office of Lampang Primary Educational Service Area 1 on overall was at the highest level. 3) The relationship between innovative leadership of school administrators was positive relationship with the statistical significance at .01. 4) The creating an innovative organization etc, at 62.08 percent. The predictive equations could be written as follows: The predict equations are as follow: The Unstandardized Score form (equation) is $\hat{Y} = .939 + .309X_3 + .265X_2 + .150X_5 + .074X_1$ and the Standard Score form (equation) is $\hat{Z} = .396X_3 + .333X_2 + .204X_5 + .103X_1$.

Keywords: Innovation Leadership, Academic Administration, Lampang Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาของชาติเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ในทุกระบบโดยมีกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่พยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ทุกระดับทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนา นวัตกรรมการเรียน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา การพัฒนากำลังคนให้มี สมรรถนะสูงเพื่อต้องการพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560) และด้วยท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงและพลิกผันไปอย่างรวดเร็วของสังคมนั้น ใน ปัจจุบันนวัตกรรมถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวงการศึกษาในสภาวะการณ์ที่เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารมีแนวโน้มการพัฒนาที่ก้าวกระโดด สถาบันทางการศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์จึงควรส่งเสริมและสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมไปถึง การสร้างนิสัยนวัตกรรมให้เกิดขึ้นกับผู้คนในองค์กรทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาจนเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมีทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อนำมาสร้างรูปแบบการทำงาน การสร้าง สื่อและนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการวัดและประเมินผล ด้วย จุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพและมีสมรรถนะพร้อมในการศึกษาต่อ (องค์การ ประจักษ์เขตต์, 2557)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง ประสิทธิภาพ ทั้งนี้ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสามารถพิจารณาได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และมีความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน การบริหารงาน วิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้นว่ามีความสำคัญยิ่งในศาสตร์ทางการบริหารเพราะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของ โรงเรียน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การ วัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รับผิดชอบในการปรับปรุงพัฒนางานตามขอบข่ายงานวิชาการ รวมถึงการกำหนดนโยบายและการเรียนรู้ให้มี ทิศทางเดียวกันที่จะช่วยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดความเข้าใจและมีเป้าหมายร่วมกัน (ชาติรี มาประจง, 2557)

ส่วนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นการบริหารจัดการที่เสริมสร้างให้โรงเรียนเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ เปลี่ยนจากสังคมถ่ายทอดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาบุคคลในองค์กรอันได้แก่ครูและ นักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดของการบริหารงานวิชาการควรปรับเปลี่ยนการปฏิรูป การเรียนรู้จากการเน้นวิชาเป็นตัวตั้งมาเป็นการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกกันว่า เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ คำกล่าวที่ว่า “เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” นี้มิได้หมายถึงการลดบทบาทหรือลดความสำคัญของครูให้ น้อยลง แต่ตรงกันข้ามนั้นครูควรมีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาดูทรงคุณค่า มีพลัง และคงศักดิ์ศรีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และแก้ปัญหาของสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนสำคัญจึงเป็นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงที่สามารถนำมาประยุกต์ในชีวิตได้ โดยครูจำเป็นที่จะต้องจัด ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรมหรือการลงมือปฏิบัติอันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างครบทุก ด้าน ทั้งทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (ประเวศ วัชรี, 2537) ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำปางเขต 1 ได้รายงานสรุปผลการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประจำปีการศึกษา 2565 พบว่าสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 77 แห่งมีผลการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 92.77 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1, 2566)

ด้วยความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนให้บุคลากรมีความสามารถในการคิดค้นวิธีการหรือแนวทางการดำเนินการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนางานในสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจทำวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคที่ต้องการแนวคิดในการพัฒนาทางวิชาชีพผู้บริหารให้มีเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการเพื่อเป็นแนวทางสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 937 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน ข้าราชการครู 869 คน จากสถานศึกษา 84 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1, 2566)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 84 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 332 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณของ Taro Yamane (Yamane.T,1973) โดยศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 58 คน ครูจำนวน 274 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) มาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ที่ตั้งของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Scale ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ Likert's Scale ซึ่ง แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร

2) ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ด้วยการแนบลิงก์ และ QR Code แบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้ Google Forms ได้รับกลับคืนมา จำนวน 332 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3) นำข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับจากการเก็บข้อมูล มาตรวจนับและหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาใช้ค่าสถิติ มีขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2556)

2.1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แปรผลโดยใช้เกณฑ์ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2556:) ดังต่อไปนี้

≥ 0.81	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.61–0.80	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.41–0.60	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21–0.40	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
≤ 0.20	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

การอธิบายทิศทางความสัมพันธ์ดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นลบ แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม และถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับศูนย์ แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

4) การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1.1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและตอนที่ 3 ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1) ร้อยละ (Percentage)

2.2) ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.2) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร	n = 332		ระดับภาวะผู้นำ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.24	0.37	มาก
2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.24	0.41	มาก
3. ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม	4.40	0.38	มาก
4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.57	0.24	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.46	0.39	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	0.25	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงตามลำดับ

2. ผลวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	n = 332		ระดับประสิทธิผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	0.39	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.63	0.33	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.56	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.29	0.46	มาก
5. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.27	0.44	มาก
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.35	0.36	มาก
รวมเฉลี่ย	4.41	0.29	มาก

จากตาราง 2 พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์การ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการบริหารความเสี่ยง และ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐาน ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบของสมการพยากรณ์ในสมการรูปคะแนนดิบและสมการรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .939 + .309**X_3 + .265**X_2 + .150**X_5 + .074** X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .396X_3 + .333X_2 + .204X_5 + .103X_1$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยนำประเด็นข้อค้นพบสำคัญและนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายที่ชัดเจน มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างนวัตกรรม และมีส่วนร่วมในการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ ชนะเคน (2559) ได้ศึกษา การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่าการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ ไม่ยึดติดกับวิธีการรูปแบบเดิม ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร คิดสร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาของผู้เรียน มีความตื่นตัวกับข้อมูลหรือสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาและสร้างนวัตกรรมทางเลือกใหม่ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กันถิน (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการองค์กรอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสาร สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค่นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้บุคลากร สนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ เพื่อต่อยอดแนวความคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมจนพัฒนานำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิน คำแพง (2563) ได้ศึกษาโมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ในด้านความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูภายในโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีมและสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในการปฏิบัติงานสร้างสัมพันธภาพที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมให้ครูสะท้อนความคิดเห็น โดยใช้กระบวนการทำงานมีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้การทำงานในองค์กรมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี สุวรรณศรี (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถตัดสินใจ วิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ สามารถบริหารปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานของฝ่ายงานต่าง ๆ วางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยงกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา แสงแก้ว (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 พบว่า มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีระบบการนิเทศ ติดตาม และการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุความคาดหวังของหลักสูตรและเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้การศึกษาที่มีคุณภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ ชัยอาวูธ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเกิดทักษะขั้นสูง เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาสาระ มีการแก้ไขปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแคทรียา บุตรศรีผา (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนพบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษากำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา โดยมีการประเมินที่หลากหลายเน้นการประเมินตามสภาพจริง ครูมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าในการจัดการเรียนการสอนหรือผลการเรียนรู้ มีการจัดเก็บข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลางษ์ (2564) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจกระบวนการนิเทศ ดำเนินการติดตาม ให้ความช่วยเหลือหรือชี้แนะในปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีการวางแผนการนิเทศร่วมกัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้การนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมรรถนะชัย เรื่องตัญญาน (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการนิเทศศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการประเมินภายนอกและการจัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปีและสรุปรายงานประจำปี สถานศึกษาจะต้องมีระบบโครงสร้างองค์กร มีเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จ ของพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรองรับมาตรฐาน และประเมินคุณภาพ การศึกษา แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จ ของสถานศึกษา ผลการดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นพรัตน์ แยมโกสม (2565) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า สถานศึกษานำสิ่งใหม่ๆ มาใช้ในบริบทของการศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพศึกษาและการ จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม ตอบสนองต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษามีการสำรวจวิเคราะห์ สภาพปัญหาการผลิต การจัดหา การเลือกการใช้การประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา นำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ประสานความร่วมมือพัฒนากับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกรณ ศรีเขาล้าน (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน ด้านวัสดุประกอบ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต พบว่าโดย ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ซึ่งกล่าว ได้ว่าถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนก็จะมากตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี สุวรรณศรี (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่าตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้ร้อยละ 69.40 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและ ความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายสถานศึกษาในอนาคตที่เหมาะสม ผู้บริหารต้องสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อขับเคลื่อน สถานศึกษาสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเสนอความคิดแปลกใหม่แตกต่างจาก ความคิดเดิมหรือต่อยอดความคิดเดิมเพื่อมุ่งพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสังคม ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน ได้ร้อยละ 55.90

สรุป

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ดังนั้น จึงต้องส่งเสริมหรือพัฒนาด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาให้ดีขึ้น

ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีดำเนินการพัฒนาตามแผน ติดตามตรวจสอบผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูง ในทางบวก 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม มีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงและมีความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งการจัดการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ จะส่งผลทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

2) สถานศึกษาควรจัดกระบวนการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้สูงยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานอื่นๆของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- คณิน คำแพง. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและภาวะผู้นำแบบดิจิทัล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แคทริยา บุตรศรีผา. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชลนิชา ศิลาพงษ์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชาตรี มาประจง. (2557). การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นพรัตน์ แยมโกสม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง. งานนิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2537). การพัฒนาการศึกษาในอนาคต ในแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ปวีณา กันถิน และคณะ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญญา แสงแก้ว. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ศลิกรณ ศรีเขาล้าน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภลักษณ์ ชัยอาวุธ. (2564). การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- สมรรถนะชัย เรื่องตั้งญาณ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย. เรียกใช้เมื่อ 10 มิถุนายน 2566 จาก <https://www.moe.go.th/vision/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. เรียกใช้เมื่อเมื่อ 10 มิถุนายน 2566 จาก <https://drive.google.com/file/d/1PHlaBL4Qw-azixefkGJUcqPtkYywlZh1/view>.
- องค์อร ประจันเขตต์. (2557). โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นของพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งนวัตกรรมของ อาจารย์พยาบาลในสถาบันสมทบคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาล ทหารบก. 15(1), 45-51.
- อรุณี สุวรรณศรี. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory Statistics* (2nd ed.). New York: Harper & Row.